

obč. zák. nerozeznává, z jakého titulu vznikl dluh třetí osobou zaplacený, a proto jest bez významu, že dávka byla uložena prodávajícím z důvodu veřejnoprávního a že též na takovém důvodu se zakládalo ručení cedentů za její zaplacení. Tvrzení žalovaného, že postupitelé žalobcovi platili jen svůj dluh založený na dávkovém řádě, odporuje jak obsahu záručního platebního rozkazu, tak i dávkovému řádu, dle něhož dávkou povinným jest prodávající, kdežto kupující za zaplacení dávky jen subsidiárně ručí. Nepochybil tudíž první soud, když uznal prvžalovaného povinným zaplatiti náhradu dávky žalobci solidárně s druhožalovanou.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Dovolací soud přezkoumav rozsudek odvolacího soudu na podkladě uplatňovaných dovolacích důvodů a v mezích dovolacích návrhů, shledal, že napadený rozsudek odpovídá jak stavu věci, tak i zákonu, takže není důvodu, aby byl změněn nebo zrušen (čl. I. zák. z 11. prosince 1934 čís. 251 Sb. z. a n.). K vyvrácení vývodů dovolání stačí poukázati na ustanovení § 13 vládního nařízení ze dne 23. září 1920 čís. 545 Sb. z. a n., podle něhož jsou povinni zcizitelé nemovitosti zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty rukou nerozdílnou, a nabyvatel ručí za dávku při nedobytnosti u zcizitele, a na rozhodnutí uveřejněné pod čís. 5504 Sb. n. s.

Čís. 15044.

Postoupil-li vyrovnací dlužník před zahájením vyrovnání své pohledávky k zajištění (krytí) pohledávky vyrovnacího věřitele, jest vypočítati vyrovnací kvotu z celé pohledávky v době vyrovnání nezapravené.

Nejistota, zda a pokud vyrovnací věřitel není kryt placením na základě oddělovacího práva, neopravňuje vyrovnacího dlužníka ke složení vyrovnací splátky na soudě podle § 1425 obč. zák.

(Rozh. ze dne 13. března 1936, Rv I 848/34.)

O jmění žalovaného bylo zahájeno v roce 1930 řízení vyrovnací, které skončilo přijetím vyrovnání na 50%. Vyrovnací kvota byla splatna v 5 čtvrtletních splátkách, počínajíc dnem 1. srpna 1930. Před zahájením vyrovnání postoupil žalovaný ke krytí své pohledávky žalující firmě pohledávku, již měl proti M-ovi. Žalobkyně domáhá se žalobou zaplacení zbytku obživlé pohledávky, tvrdíc, že žalovaný, ač byl na to upozorněn, platil splátky vyrovnací kvoty podle svého výpočtu v menší výši, než jak by měl správně platiti. Proti žalobě namítl žalovaný, že žalující firma nezapočítávala do své pohledávky další částky jí zaplacené z postupů před splatností první částky kvoty, jež jí do této doby zaplatil M. ve výši 3.419 Kč 55 h, takže, i když se vezme za základ výpočtu

kvoty přihlášená pohledávka žalobkyně ve výši 27.919 Kč 10 h, zbývá po odečtení hořejších částek nezaplacený zbytek pohledávky 23.313 Kč 55 h; činí tudíž 10% částka kvoty 2.331 Kč 30 h, kterou žalovaný řádně platil. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto d ů v o d ů: Žalobkyně měla oddělné právo na pohledávky jí před zahájením vyrovnacího řízení postoupené. Skutečnost, že žalobkyně obdržela v době mezi přijetím vyrovnání a splatností první vyrovnací splátky, to jest mezi 14. dubnem a 1. srpnem 1930, od postoupeného dlužníka M-a úhrnem 2.000 Kč, nemá vlivu na výši vyrovnacích splátek, jež má žalovaný platiti (§ 11 vyr. řízení rak., rozh. čís. 3852 Sb. n. s.). Zmíněným placením 2.000 Kč nebyla žalobkyně zcela uspokojena. Jelikož měla oddělné právo k postoupeným pohledávkám, může, dokud nárokem svým úplně není uspokojena, žádati, aby vyrovnací dlužník platil to, k čemu vyrovnáním se zavázal. Soud odvolací přes to potvrdil rozsudek prvního soudu žalobu zamítající. Neboť žalovaný jako vyrovnací dlužník v »Osnově vyrovnací« výslovně si vyhradil, že vyrovnací kvoty, které připadnou na pohledávky popřené dlužníkem, budou zajištěny složením u soudu. Právní názor o vlivu na výši vyrovnací splátky, obdrželi-li vyrovnací věřitelé před splatností první vyrovnací splátky částečného zaplacení nárokem oddělným, není v zákoně výslovně řešen. Lze zastávat právnicky i názor opačný. Žalovaný složil včas u okresního soudu pětkrát po 500 Kč, tudíž úhrnem 2.500 Kč. K tomuto složení byl žalovaný vzhledem k »Osnově vyrovnací« oprávněn. Žalovaný není v prodlení co do splnění závazků soudním vyrovnáním převzatých. Neživla proto dle § 57 vyr. ř. rak. celá pohledávka žalobkyně, nýbrž mohla by žalobkyně toliko žádati, aby žalovaný svolil, by z částek u okresního soudu složených bylo jí vydáno tolik, kolik schází do plných vyrovnacích splátek jí příslušejících. To žalobkyně v tomto sporu nežádá a nemohlo jí býti přiznáno (§ 405 c. ř. .s.).

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y :

Správným jest právní názor, že právo žalobkyně na postoupené jí žalovaným pohledávky bylo právem oddělným. Není sporu o tom, že žalovaný postoupil žalobkyni před zahájením vyrovnání svou pohledávku proti M. ku krytí pohledávky žalobkyně. Nebyla tedy pohledávka žalovaného proti M. postoupena žalobkyni na místo placení, jak dovozuje žalovaný v dovolací odpovědi, nýbrž jen ku zajištění pohledávky žalobkyně proti žalovanému. Nabyta tudíž žalující firma ku postoupené pohledávce oddělného práva a nemají proto platy konané postoupeným dlužníkem žalobkyni po přijetí vyrovnání vliv na výši pohledávky, již jest vzíti za základ při výpočtu vyrovnací kvoty (srovn. čís. 3852, 3999 Sb. n. s.). V době přijetí vyrovnání (14. dubna 1930) činila pohledávka žalobkyně 25.312 Kč 10 h, tudíž splátka vyrovnací kvoty, splatné dne 1. srpna 1930, činila 2.531 Kč 20 h, nikoliv 2.331 Kč 30 h, jež žalovaný žalující firmě zaplatil. Totéž platí i o dalších vyrovnacích splátkách.

Jde nyní o to, zda žalovaný splnil povinnost, uloženou mu vyrovnáním, tím, že složil v den splatnosti té které vyrovnací splátky pro žalobkyni — kromě shora uvedené částky zaplacené žalobkyni přímo ještě k soudu 500 Kč. Předpisu § 1425 obč. zák. nelze tu použít, ježto důvody, pro které lze s účinkem placení složit dluh k soudu, musí tkvít v osobě věřitelově (srov. Sb. n. s. čís. 10174). Jak bylo doličeno v rozh. čís. 6071 Sb. n. s., neopravňuje okolnost, že není jisto, zda a pokud vyrovnací věřitel není kryt placením na základě oddělovacího práva, — dlužníka, aby složil vyrovnací splátku na soudě podle § 1425 obč. zák. Zásady, vyslovené v tomto rozhodnutí, jest použít obdobně i v souzené věci a nelze proto mít složení části vyrovnací kvoty k soudu ve smyslu všeobecného předpisu § 1425 obč. zák. za placení. Vyrovnací osnova nepřichází v souzené věci v úvahu, neboť nejde o pohledávku žalovaným popřenou, nýbrž jde jen o to, zda splátky z postoupených pohledávek, učiněné po přijetí vyrovnání, jest odpočísti od pohledávky žalující firmy a teprve ze zbytku vypočísti vyrovnací kvotu. Ježto žalovaný nezaplatil přesně splátky vyrovnací kvoty, oživila celá pohledávka žalující firmy (§ 57 vyr. řádu ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák. v doslovu zákona ze dne 26. dubna 1923 čís. 99 Sb. z. a n.).

Čís. 15045.

Jsou-li splněny další předpoklady uvedené v § 49 čís. 2 konk. ř., jest pohledávka ze smlouvy, sjednaná v mezích § 10 vyr. řádu, pohledávkou za podstatou.

(Rozh. ze dne 13. března 1936, Rv I 1114/34.)

Žalobce tvrdil, že zboží, jehož zaplacení z konkursní podstaty se domáhá na správci konkursní podstaty, objednal Leopold R. jako ředitel úpadkyně firmy Rudolf K. za vyrovnacího řízení o jmění firmy Rudolf K., že vyrovnací dlužník vedl závod se svolením vyrovnacího správce dále a že jde o pohledávku vzniklou ve smyslu § 49 konk. ř. čís. 64/31 Sb. z. a n. z úpadcova právního jednání, které jest podle vyrovnacího řádu dovoleno pro další provozování úpadcova podniku. Nižší soudy zamítly žalobu.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody :

Žalobce snažil se odůvodnit, že splatná pohledávka 10.000 Kč, vzniknuvší z uvedeného právního jednání, jest pohledávkou za podstatou podle § 49 konk. ř. a § 10 a § 26 čís. 2 vyr. ř. Nejde proto o případ § 23 konk. ř., jenž zřejmě předpokládá, aby smlouva o vzájemném plnění byla uzavřena úpadcem v době, kdy tento měl ještě neobmezené právo volného nakládání se svým jměním. Jen od takové smlouvy může správce